Disse kreftflekkene øker mest

Ingen steder i Europa dør flere av det som tidligere var kjent som føflekkreft. De tynne flekkene øker mest.

Melanomer er det som tidligere var kjent som føflekkreft. (Foto: Shutterstock/NTB)

Det som tidligere var kjent som føflekkreft, kalles nå melanomer.

Selv om tynne melanomer øker mest, er det også en jevn økning i tykkere melanomer. Det viser en stor studie av melanomforekomsten i Norge siden 1980-tallet.

Hvor tykk kreftsvulsten er når den blir diagnostisert, er viktig for hvor sannsynlig det er at det går bra.

Norge ligger på tredjeplass i verden for forekomst av melanom. Vi har den høyeste dødeligheten i Europa.

Forskerne Raju Rimal og Marit B. Veierød har studert utviklingen i melanomforekomst i perioden 1983-2019.

Det har de gjort ved hjelp av nasjonale data fra Kreftregisteret.

Undersøker for å forebygge

– Å undersøke trender i melanomforekomst etter svulsttykkelse er viktig for å forstå forekomsten og for å forebygge melanom, sier Veierød.

– Vi fant betydelig økning i forekomsten av tynne melanomer, under én millimeter. Vi fant også en jevn økning i tykkere melanomer. Menn har høyere forekomst enn kvinner av tykkere melanomer, og kjønnsforskjellen øker med alderen, forteller Rimal.

Veierød understreker at resultatene viser et tydelig behov for økt bevissthet om hudforandringer som vokser raskt. Det gjelder spesielt hos eldre voksne, særlig menn.

Uforklarlig stopp i økningen

I perioden studien dekker, ble det registrert over 45.000 pasienter med melanom i Norge. Forekomsten av tynne melanomer økte betydelig i årene fra 1983 til 1990. Etterpå kom en periode uten økning, før en kraftig økning igjen fra 2004.

– Vi kan ikke ennå forklare det platået på rundt 15 år uten økning. Vi fant ikke noe platå i forekomsten av de tykkere melanomene, sier hun.

Følg solrådene og kjenn egen kropp

Du kan forebygge melanom ved å følge Kreftforeningens solsmarte råd. Det er viktig å oppdage melanom tidlig.

Kreftforeningen oppfordrer derfor til å følge med både på nye hudforandringer og endringer i eksisterende føflekker.

Om studien

Studien er finansiert av Norges Forskningsråd. Den er utført ved avdeling for biostatistikk ved Institutt for medisinske basalfag på Universitetet i Oslo i samarbeid med forskere ved Kreftregisteret, Oslo universitetssykehus, QIMR Berghofer Medical Research Institute i Brisbane i Australia og International Agency for Research on Cancer i Lyon i Frankrike.

Referanse:

Raju Rimal, Marit B. Veierød mfl.: Trends in Invasive Melanoma Thickness in Norway, 1983–2019. *Acta Dermato-Venereologica*, 2024. Doi.org/10.2340/actadv.v104.26110